

Luova kasvu: edellytykset ja mahdollisuudet

Varsinais-Suomen ennakointifoorumi, 19.8.2026
Johtaja Timo Tanskanen, Turun AMK:n Taideakatemia

Korkeakoulunäkökulman taustalla

- AMK-opettaja vuodesta 2000, johtajana vuodesta 2010
- Ammattikorkeakoulujen kulttuurialan kehittämisryhmän puheenjohtaja
- TEMin Luovan talouden neuvottelukunnan jäsen
- Lukuisia työ- ja ohjausryhmäjäsenyyksiä

Taideakatemia on monitaiteinen

MEDIA-ALA

Elokuva

Journalismi

Mainonta*

Tuotanto

ESITTÄVÄT TAITEET

Musiikki

Sirkus*

Tanssi

Teatteri*

Satoja esityksiä,
näyttelyjä ja
konsertteja

1000 opiskelijaa

MASTER SCHOOL

Kulttuurihyvinvointi

Luova kerronta ja nonfiktio

Musiikkipedagogi

Taiteen uudet kontekstit

Valokuvataide

MBA, Taide- ja kulttuurialan
johtaminen

KUVATAIDE

Animaatio*

Kuvataide

Valokuvaus

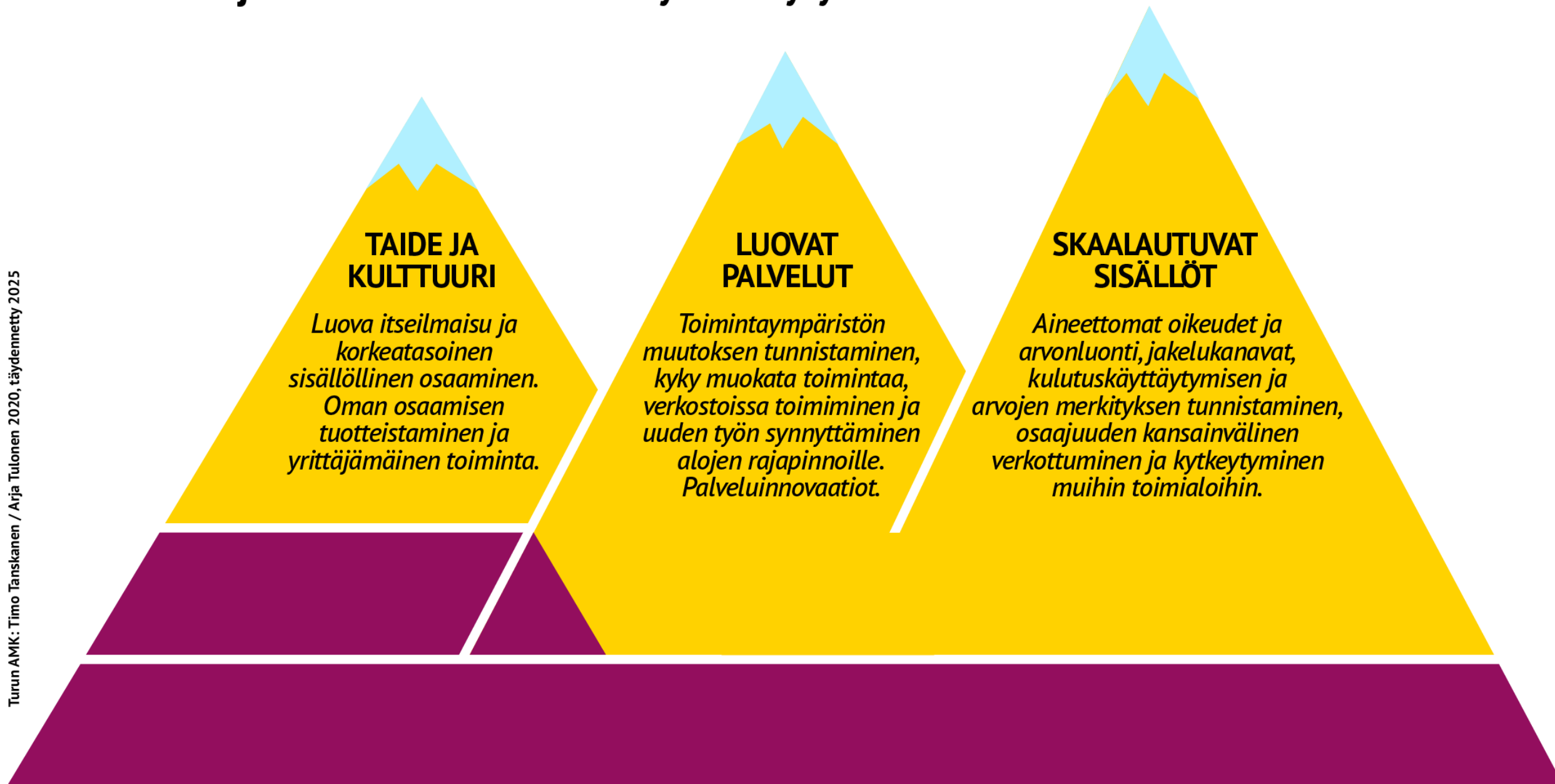
2/3 opiskelijoista
Varsinais-Suomen
ulkopuolelta

Ulkoinen
rahoitus ~1M€

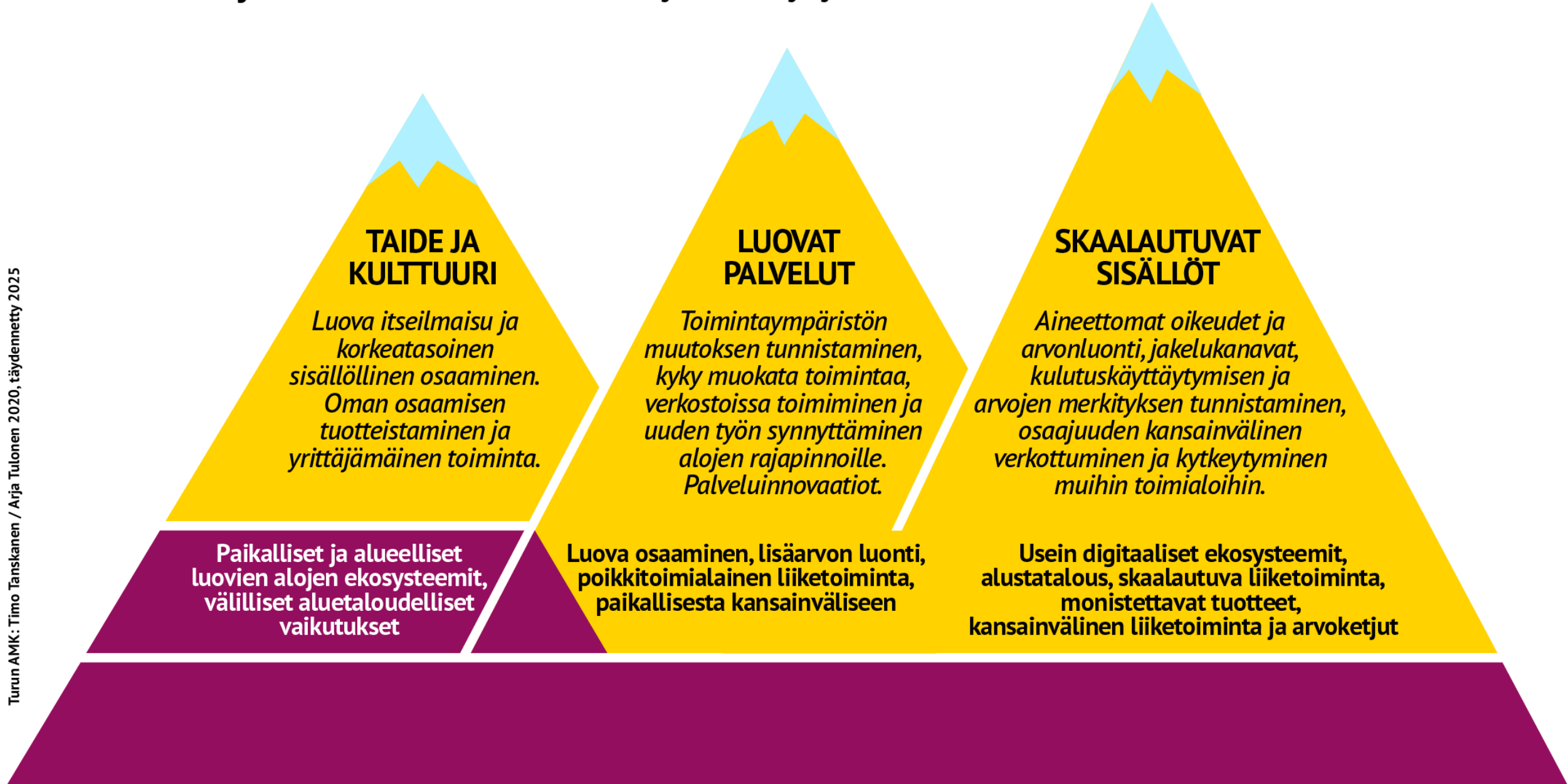
Luovien alojen liiketoiminnan kehitysedellytyksiä

Turun AMK: Timo Tanskanen / Arja Tulonen 2020, täydennetty 2025

Luovien alojen liiketoiminnan kehitysedellytyksiä

Turun AMK: Timo Tanskanen / Arja Tulonen 2020, täydennetty 2025

Luovien alojen liiketoiminnan kehitysedellytyksiä

Turun AMK: Timo Tanskanen / Arja Tulonen 2020, täydennetty 2025

LÄHTEET: Luovan talouden tiekartta. Työ ja elinkeinoministeriön julkaisuja 2020:48 | Anu Katriina Perttunen. 2018. Luova osaaminen uuden arvonluonnin tuottajana. AGMA ry. Creative Finland.

Luova talous ja aineettoman arvon luominen kasvun kärjiksi. Luovat alat Suomen talouden ja työllisyyden vahvistajina -työryhmän raportti. OKM 2017:18. | Valtioneuvoston periaatepäätös aineettoman arvonluonnin kehittämisohjelmasta. TEM 2014.

Luovien alojen liiketoiminnan kehitysedellytyksiä

ALUEELLINEN

KANSAINVÄLINEN

TAIDE JA KULTTUURI

Luova itseilmaisu ja korkeatasoinen sisällöllinen osaaminen. Oman osaamisen tuotteistaminen ja yrittäjämäinen toiminta.

Paikalliset ja alueelliset luovien alojen ekosysteemit, välilliset aluetaloudelliset vaikutukset

LUOVAT PALVELUT

Toimintaympäristön muutoksen tunnistaminen, kyky muokata toimintaa, verkostoissa toimiminen ja uuden työn synnyttäminen alojen rajapinnoille. Palveluinnovaatiot.

Luova osaaminen, lisäarvon luonti, poikkitoimialainen liiketoiminta, paikallisesta kansainväliseen

SKAALAUTUVAT SISÄLLÖT

Aineettomat oikeudet ja arvonaluonti, jakelukanavat, kulutuskäyttäytymisen ja arvojen merkityksen tunnistaminen, osaajuuden kansainvälinen verkottuminen ja kytkeytyminen muihin toimialoihin.

Usein digitaaliset ekosysteemit, alustatalous, skaalautuva liiketoiminta, monistettavat tuotteet, kansainvälinen liiketoiminta ja arvoketjut

ALUEEN VETO- JA PITOVOIMA, ELINVOIMAINEN JA HOUKUTTELEVA TOIMINTA- JA ASUINYMPÄRISTÖ

Riittävä väestöpohja, monialainen koulutus kaikilla kouluasteilla, kansainvälisen tason osaaminen, ammattimaisen taiteen ja kulttuurin infrastruktuuri, kulttuurin ja taiteen saatavuus ja saavutettavuus, harrastusmahdollisuudet, elävä kulttuuriperintö, turvallisuus

Luovien alojen liiketoiminnan kehitysedellytyksiä

ALUEELLINEN

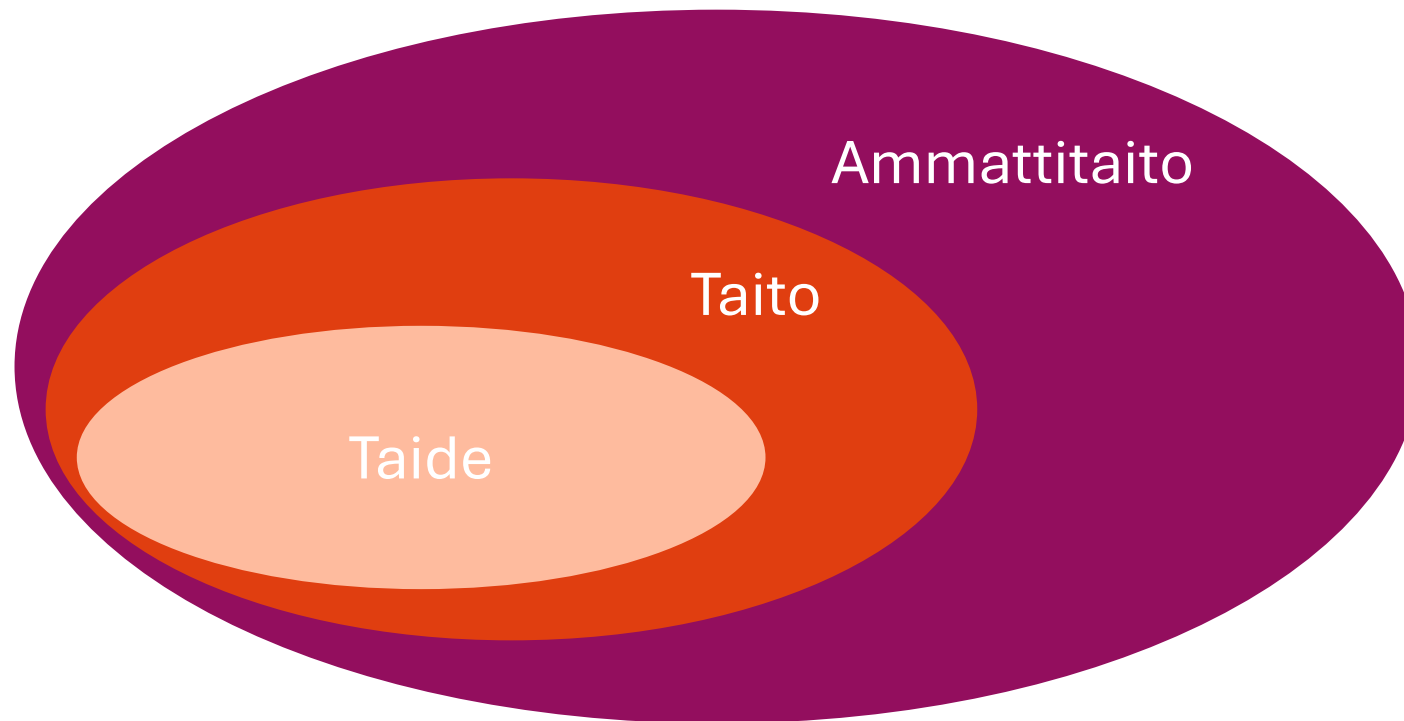
KANSAINVÄLINEN

LÄHTEET: Luovan talouden tiekartta. Työ ja elinkeinoministeriön julkaisu 2020:48 | Anu Katriina Perttunen. 2018. Luova osaaminen uuden arvonaluonnin tuottajana. AGMA ry. Creative Finland.

Luova talous ja aineettoman arvon luominen kasvun kärjiksi. Luovat alat Suomen talouden ja työllisyyden vahvistajina -työryhmän raportti. OKM 2017:18. | Valtioneuvoston periaatepäätös aineettoman arvonaluonnin kehittämisohjelmasta. TEM 2014.

Mitä osaaminen on?

Luovan talouden osaaminen

Yrittäjyysosaaminen

Liiketoimintaosaaminen

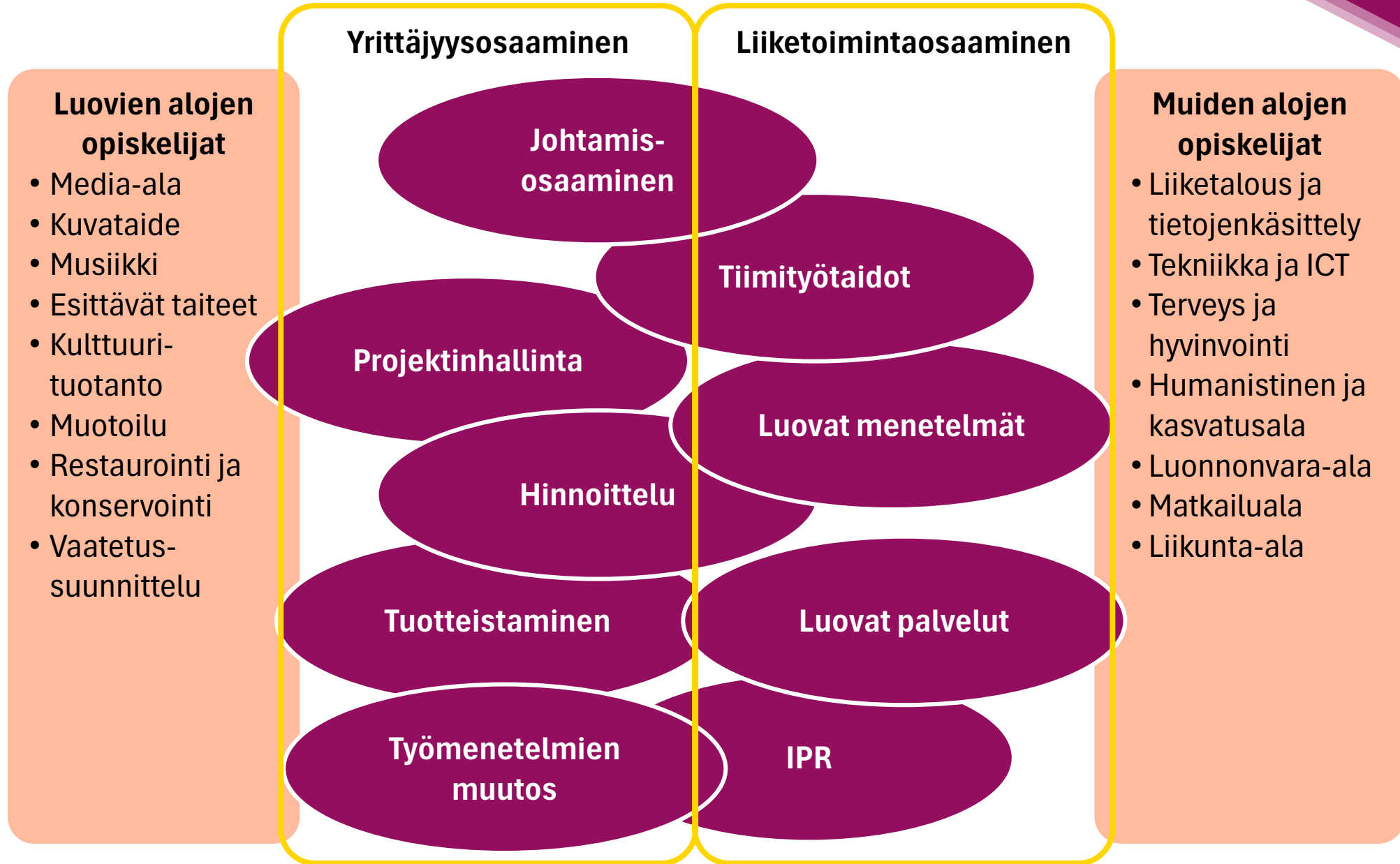
Luovien alojen opiskelijat

- Media-ala
- Kuvataide
- Musiikki
- Esittävät taiteet
- Kulttuuri-tuotanto
- Muotoilu
- Restaurointi ja konservointi
- Vaatetus-suunnittelu

Muiden alojen opiskelijat

- Liiketalous ja tietojenkäsittely
- Tekniikka ja ICT
- Terveys ja hyvinvointi
- Humanistinen ja kasvatustieteet
- Luonnonvara-ala
- Matkailuala
- Liikunta-ala

Luovan talouden osaaminen

Huomioita toimintakentältä

- AMK:t nopeita toimijoita – työelämän muutostahti on suuri
- Kulttuurialat eivät ole yksi – työllisyys vaihtelee merkittävästi
- Suhdannevaihtelut näkyvät tällä hetkellä etenkin media-alalla
- Opiskelijoilla erilaisia orientaatioita – kasvuyrittäjyys monelle kaukainen ajatus
- YAMK-tutkinnon tunnettuus työelämässä heikko, vaikka työllistävyys hyvä
- JOTPA – lyhytkoulutukset eivät riittäviä osaamisen lisäämiseen muuttuvassa toimintaympäristössä
- Aikuiskoulutustuen ja työttömyysturvan suojaosan poistaminen sekä toimeentulotuella opiskelun heikentäminen ovat vaikuttaneet merkittävästi täydennys- ja jatkokouluttautumismahdollisuuksiin
- Koulutus- ja toimialaennakointi hajanaisesti toteutettua ja tiedonkeruu vaihtelevaa → Tavoitesopimukset, rahoitusmalli ja korkeakouluvisio vahvimmin suunnittelua ohjaavia

Luovan talouden kasvustrategia (TEM 2025)

TOIMENPITEET

- Osaaminen ja ennakointi
- Ekosysteeminen yhteistyö
- Yritysten neuvontapalvelut
- Rahoituspolut
- Maakuvatyö, viennin edistäminen ja markkinointi
- Sääntely

Vahvistetaan luovien alojen yrittäjien ja ammattilaisten osaamista

- Toimintaympäristön muutokset ja tulevaisuuden liiketoimintänäkymien ennakointi edellyttävät luovien alojen yrittäjien ja ammattilaisten jatkuvaa osaamisen kehittämistä. Osaamista tulee vahvistaa erityisesti kansainvälisestä liiketoiminnasta, tekoälyn liiketoiminnallisesta hyödyntämisestä, immateriaalioikeuksista sekä immateriaalioikeuksien kaupallistamisesta digitaalisessa toimintaympäristössä.
- Kannustetaan koulutuksen laaja-alaisuutta ja ristiinopiskelun lisäämistä toisen asteen ja korkeakoulujen koulutusohjelmissa. Kannustetaan IP-osaamisen sekä yrittäjyys- ja liiketoimintaosaamisen vahvistamiseen luovien alojen tutkinnoissa ja koulutuksessa sekä luovien menetelmien ja sisältöjen tuomiseen osaksi liiketalouden ja tekniikan koulutuksia.

Fasilitoidaan **kohtaamisia luovan talouden toimijoiden kesken ja muiden toimialojen sekä yksityisten rahoittajien kanssa**, myös kansainvälisesti, kiinnittäen erityistä huomiota yhteistyöhön teknologia-alan startup-toimijoiden kanssa.

Kasvuyritysten aineetonta omaisuutta ml. brändiarvoa on systemaattisesti kasvatettava, jotta tuotteiden ja palvelujen tuotto kohdistuisi paremmin Suomeen eikä lupaavia yrityksiä myytäisi ulkomaille ennen kuin niiden arvo on saavuttanut potentiaalinsa.

Kannustetaan kuntia ja korkeakouluja toteuttamaan pitkäjänteistä, poikkisektoraalista **hautomo- ja kiihdyttämötoimintaa**.

Käynnistetään tarvekartoitus sekä selvitetään **toimintamalli ja rakenne luovan talouden toimijoiden yhteistyölle**.

- Luovien alojen yritysten palvelut ovat nykyisin hajallaan eri julkisten ja yksityisten toimijoiden vastuulla. Selvityshenkilön tehtävänä olisi tarkastella muun muassa mitä toimintoja (esim. osaaminen, neuvonta, rahoitus, vienti) uuteen malliin ja rakenteeseen tulisi koota, millainen toimintamalli (esim. verkosto, ”osaamiskeskus”) olisi nykyisiä rakenteita tehokkaampi tapa edistää luovan talouden kasvua ja kansainvälistymistä, mitkä ovat julkisten ja yksityisten toimijoiden roolit, kenelle toiminta on kohdennettu (esim. ulkomaiset ja/tai suomalaiset yritykset) ja miten toiminta resursoidaan.

Yritysten neuvontapalvelut

Luovan talouden yrityksillä ei ole riittävästi tietoa eikä osaamista käytettävissä olevista rahoitusvälineistä ja -mahdollisuuksista tai yritysneuvontapalveluista.

- Yritysneuvontapalveluja ja -rahoitusta (ml. EU-rahoitusta) koskeva viestintä ja neuvonta yrityksille on lisääntynyt. Toimenpiteet tehostavat käytettävissä olevien rahoitusvälineiden hyödyntämistä ja käytettävyyttä ”oikeaan aikaan oikeaan tarpeeseen”.

Toteutetaan luovan alan toimijoille kohdennettua **viestintää tarjolla olevista yrityspalveluista ja -rahoituksesta** ja kehitetään julkisten rahoittajien tarjoamaa asiantuntevaa ja pitkäjänteistä neuvontaa.

Tehostetaan Kansallisen aineettomien oikeuksien (IPR-) strategian toimeenpanoa erityisesti **pk-yrityksille suunnattavan IP-neuvonnan ja tiedonsaannin** osalta

LUOVUUS
LUOVUUS
LUOVUUS

KIITOS